

PhDr. Simona Binková, CSc.
Středisko ibero-amerických studií FFUK

Posudek oponenta diplomové práce

Bc. Katrin Hříbová, *Paměti Any Sáenz-Kybalové jako pramen ke studiu česko-mexických vztahů v 1. polovině 20. století*, Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Středisko ibero-amerických studií, Praha 2017, ved. práce prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc., 96 str.

Diplomantka se chopila možnosti využít dosud prakticky neznámý pramen k česko-mexickým vztahům první poloviny 20. století. Příležitost poskytl relativně nedávný dar písemné pozůstalosti manželů Kybalových (český/československý historik a prvorepublikový diplomat Vlastimil Kybal a jeho mexická choť Ana Sáenz), jež Národnímu archivu v Praze poskytli jejich potomci. V tomto případě autorka sáhla po (z větší části nepublikovaných) pamětech Kybalovy manželky a zaměřila se především na její život a diplomatickou misi jejího manžela v její původní vlasti.

Hříbová využila srovnání pamětí Any Sáenz (již vydaných) pamětí jejího manžela.

Autorka spatřuje východisko své práce logicky v prezentaci životopisu Vlastimila Kybala a historie českých zemí na přechodu od součásti habsburského dvojstátí k samostatné republice až do Kybalova úmrtí v polovině 20. století (kap. 1). Podobně buduje paralelu pro Anu Sáenz a Mexiko (kap. 2) a dále se již věnuje jejich společnému životu s hlavním důrazem na působení v Mexiku v letech 1935-1939 (kap. 3). Po nezbytných průpravných kapitolách však vlastnímu tématu věnuje až kapitolu poslední (a nepříliš obsažnou – 15 str.).

Rozhodně oceňuji snahu diplomantky reflektovat paměti Kybalové jako subjektivní pramen (str. 10), jemuž ale po rozboru přiznává značnou věrohodnost (str. 91), jen si nejsem jistá kategorií „historické memoáry“ (10).

Dovolím si upozornit na některé nedostatky:

I když v úvodu práce je lokalizace písemné pozůstalosti rámcově doložena (Národní archiv ČR, str. 7), chybí odkaz na fond či signaturu a v seznamu pramenů tyto údaje chybí zcela, včetně archivu a poznámky, že se jedná o strojpis. Případným zájemcům se tím komplikuje přístup k dokumentům - materiál je sice zčásti nezpracovaný, ale přece jen inventarizovaný jako:

Národní archiv, Číslo fondu/sbírkky: 675, Název fondu/sbírkky: Kybal Vlastimil, Prof. PhDr. (srov.

<http://www.badatelna.eu/fond/830/#sthash.szumLJaZ.dpuf>) a jistě by neškodilo zmínit i existenci staršího fondu, který se do NA dostal před poslední Kybalovou misí (právě do Mexika):

<http://www.badatelna.eu/fond/830/zaznam/386812>, inventarizovaný už v roce 1965.

Sekundární literatura není abecedně uspořádána.

Z drobných prohřešků:

- gymnázium ve *Slané* (opakovaně str. 13, 14) by mohlo odkazovat na jinou obec než Slaný
- Kybalova publikace *Po československých stopách v Latinské Americe* (1935) rozhodně není jen „o dějinách českých jezuitských misí v Jižní Americe v druhé polovině 17. století“ (str. 13).
- nejednota v udání roku úmrtí Any Sáenz Kybalové: 1969 (str. 27, zřejmě překlep nebo převzetí z citované literatury??) x správné 1967 (str. 5, 28)
- Uvedení celého příjmení Kybalovy manželky opakovaně jako Sáenz y *Aguilar* (str. 20 a 37), i když prameny (a snad i hispanistická intuice) vedou k podobě *Aguilar* (str. 38).

(K rodinným vazbám a vztahům (rodiče, sourozenci, str. 38-42) by bylo zajímavé konfrontovat – byť stručně – také paměti „z druhé strany“, syna Anina bratra Jesúse

(<http://elpensadoramateur.blogspot.cz/2014/11/un-trozo-de-mi-historia.html#!/2014/11/un-trozo-de-mi-historia.html>), představitele někdejšího významného podniku Sáenz Automotriz

(distributora firmy Chrysler v Mexiku). Z jeho paměti je např. zřejmé, že manželé Kybalovi se v roce 1950 účastnili pohřbu Anina bratra Franciska (v dipl. práci zmiňován jako Pancho, str. 38nn). Je možné, že návratů do Mexika, které je hlavním předmětem práce, bylo z kalifornského exilu i více?? Zde by se přece jen hodil také vzhled do 7. (i vydané) části jejích Pamětí.)

- Nepřipadá mně šťastné hovořit o Kybalových spisech z období 2. sv. války jako o „válečných studiích“ (25) nebo o „válečných spisech“ (26).

Další drobné nepřesnosti: Academia de San Carlos (str. 43) byla zasvěcena výtvarnému umění a architektuře (*múzická umění* jsou v tomto případě příliš širokým pojmem). Kybalová obdržela *medaili ze zlata* (str. 43) – předpokládám spíše *zlatou medaili* (= 1. místo, originální znění ale neznám), šp. El Havre (52) je francouzský přístav, takže Le Havre; v případě syna Dalimila, nešlo spíše o složení maturity než ukončení bakalářského studia (62)?, výraz „uchlácholit si Hitlera (65), Koloman Sokol nebyl jen rytcem (a opakovaně rytina, rytecká škola, 71) - byl především grafikem (šp. grabador, grabado), Palacio de Bellas Artes není divadlo (72, dale již lépe kulturní centrum).

Hřibová v maximální možné míře respektuje zdroje (z toho možná plynou i některé z výše zmíněných nesrovnalostí v dataci a jménu), méně však zapojuje vlastní invenci - rezignuje např. na identifikaci význačných osob: prof. Gallegos v Římě (45), kolegové Zárate, Goitia (str. 48), identifikovat lze většinu diplomatů působících v Mexiku ve stejné době (Josephus Daniels, Henri Gorain, Heinrich Freiherr Rüdte von Collenberg-Bödighheim, Zygmunt Merdinger, José Abel Montilla) a porovnat případně jejich životopisy s ženským odhadem Kybalové); obzvláště zajímavé a z hlediska tématu dokonce podstatné by byly doplňující info k členům Společnosti přátel Československa. Autorka nepřiblíží ani dnešní názvy bydlíšť Kybalových v Praze (dnes Arbesovo nám. a Zborovská ulice), cituje výrok, který je evidentně aluzí na získání nezávislosti Mexika, ale nevyloží, co tím Kybalová myslela; nezamýšlí se nad otázkou, proč Kybal své pochybnosti o kariéře konzultoval právě s E. Denisem (obojí 57) – jakoby se obávala vystoupit z reprodukce paměti Any Sáenz a poskytnout jakoukoliv informaci navíc, přitom právě v tom bych viděla možnost přidané hodnoty práce.

Jinak velmi pěkná práce (text je strukturovaný, přehledný, povětšinou kultivovaný), která by však měla potenciál být ještě lepší. Podmínky stanovené pro obhajobu diplomové práce samozřejmě splňuje - její klasifikaci navrhuji známkou spíše velmi dobře.

V Praze, 22. 5. 2017